

Bölüm 3

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİKLERİ, KADIN YOKSULLUĞU VE MİKRO KREDİ UYGULAMALARI

Esra KARAKUŞ UMAR¹

GİRİŞ

Hem yatırımcıların varlığını konu edinen çalışmalar (Özkan, 2019a) hem de girişimcilerin niteliklerine yer veren çalışmalardan yola çıkıldığında Türkiye’de girişimde bulunmak isteyen bireylerin, sermaye yetersizliği ya da teşviklerin yetersiz oluşu ile mücadelesi söz konusudur (Çetinkaya Bozkurt, Kalkan, Koyuncu, Alparslan, 2012:244). Sermaye yetersizliği ile mücadele anlamında ortaya çıkan mikrokredi uygulamalarının bu araştırmada seçilmesinin sebebi, mikrokredi uygulamalarının ilk olarak yoksul kadınları hedef almasından ileri gelmektedir. Neticede mikrokredi uygulamalarının ortaya çıkma sebebi özellikle kadınlara gelir getirici faaliyetlerde bulunma imkanı sağlayarak kadın yoksulluğunu ortadan kaldırmaktır (Er, Şahin, & Mutlu , 2015, s. 47). Yapılan çalışmalarda da kadınların aldıkları kredilerin ödemeleri ya da krediyi değerlendirmeleri konusunda titiz davrandıkları görülmektedir. Bir anlamda mikrokredi uygulamaları ile kadın yoksulluğu arasında olumlu sonuçlar alındığı için mikrokredi uygulamaları, kadın girişimciler açısından önemli görülmüştür (Özkan, 2019b).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet esra.umar@atauni.edu.tr.

rın eğitim düzeyi arttıka ekonomik durumları iyi olur ve mikrokredi uygulamalarına ihtiyaı olmaz Őeklindeki görüŐ hakimdir denilebilir. Ancak bu konuda farklı sonuılar alınmıŐ ŐalıŐmalar da söz konusudur. Buna göre mikrokredi uygulamalarına baŐvurmak iıin hali hazırda eğitim düzeyinin yüksek olması gerekmektedir. Böylelikle giriŐimcilik ile kadınların eğitim düzeyleri arasında doğru orantı söz konusudur denilebilir ki bu da ŐalıŐmada bizi ilk bulguya götürmektedir. Dolayısıyla mikrokredi uygulamalarına baŐvuran kadınların yoksul olmaması durumu ön plana çıkmaktadır.

Anlamaların ve deneyimlerin ön plana çıktığı günümüzde yoksulluk tanımları ve sınırları belirsizleŐmektedir. Bu aııdan yapılan ŐalıŐmalarında kendi iıerisinde nasıl bir yoksulluktan bahsettikleri soru iŐareti yaratmaktadır. Bu ŐalıŐma, kadın yoksulluğu ile mücadelede mikrokredi uygulamalarının yerinin olmadığını bizlere göstermektedir. Neticede bu tarz uygulamalar, mevcut düzenin iyileŐtirilmesi yönünde ŐalıŐırken zaten mikrokredi uygulamalarına baŐvurabilecek bilince sahip olanları kucaklayan bir yapıdadır. Ayrıca iÇin bir diğer tarafı olan yoksulluğun kadınılaŐması kavramının ifade ettiği toplumsal cinsiyet eŐitsizlikler ile mücadelede ise baŐarılı olduğu söylenebilir ancak literatürde bu duruma “kadının güçlendirilmesi” Őeklinde tanımlama getirilmiŐtir. Bu da aslında toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ile mücadelenin baŐarılı olmaktan ziyade kadının güçlendirilmesi iıin bir yola çıkiŐ olduğunun altını Őizmektedir.

KAYNAKÇA

1. Aııkgz, R. Kadın Yoksulluğu zerine Bir İnceleme. <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423938558.pdf> (EriŐim Tarihi: 14.08.2019).
2. Aktan, C. C. (Ed.). (2004). Yoksulluk Sorununun Nedenleri ve Yoksullukla Mücadele Stratejileri. Yoksullukla Mücadele Stratejileri. *Hak-İŐ Konfederasyonu Yayını*. s: 1-13, Ankara.
3. Aslan, . F., (2015). *Kadın Yoksulluğu ile Mücadelede Mikrokredinin Rolü*:

Sosyoloji Araştırmaları

- Erzurum Üzerine bir Alan Araştırması.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üni. Erzurum.
4. Bauman, Z. (2011). Çalışma, Tüketecilik ve Yeni Yoksullar. Sarmal Yayınevi, İstanbul.
 5. Çamur Duyan, G. (2010). Yoksulluğun Kadınlaşması: Altındağ Örneği. *Aile ve Toplum*. 22(6), 19-29.
 6. Çeki, E. (2018). *Kadın Yoksulluğunu Azaltmada Mikro kredi Uygulamaları: Bartın İli Örneği.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üni. SBE İktisat Anabilim Dalı, Bartın.
 7. Çetinkaya Bozkurt, Ö. Kalkan, A. Koyuncu, O. Alparıslan, A. M. (2012). Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi: Girişimciler Üzerinde Nitel Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(1), 229-247.
 8. Ecevit, Y. (2003). “Toplumsal Cinsiyetle Yoksulluk İlişkisi Nasıl Kurulabilir? Bu İlişki Nasıl Çalışılabilir?” *C. Ü. Tıp Fakültesi Dergisi*. 25(4), 83-88.
 9. Er, B., şahin, Y., Mutlu, M. (2015). Girişimciler İçin Alternatif Finansman Kaynakları: Mevcut Durum ve Öneriler. *Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi*, 1 (1), 31-54.
 10. İçöz, E. (2019). *Kadın Yoksulluğu İle Mücadele Aracı Olarak Mikro kredi Uygulamaları: Isparta İli Örneği.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Isparta Uygulamalı Bilimler Üni. Isparta.
 11. Kim, J.W., & Choi, Y.J. (2010). Feminisation of Poverty in 12 Welfare States: Strengthening Cross-Regime Variations?.
 12. Korkmaz, E. (2004). *Mikro kredi Modeli Yoluyla Yoksulluğun Azaltılması: İstanbul Örneği.* Yayın No: 32. İstanbul: İTO Yayınları.
 13. Özkın, T. (2019a). Girişimcilikte Melek Finansman Modeli. *Ekev Akademi*, 78(23), 553- 566.
 14. Özkın, T. (2019b). Dünyada ve Türkiye’de Mikrofinans. Akademisyen Yayınevi: Ankara.
 15. şahin, L. ve Yıldırım, K. (2007). Yoksullukla Mücadele Mikro kredi Modeli: Bangladeş ve Türkiye Uygulamaları. B. C. Ataman (Ed.). *Cahit Talas Anısına Güncel Politika Tartışmaları*, (601-610). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
 16. şahin, T. (2009). *Sosyal Dışlanma ve Yoksulluk İlişkisi.* Sosyal Yardım Uzmanlık Tezi.
 17. şener, Ü. (2012). Kadın Yoksulluğu. *Mülkiye Dergisi*. 36(4), 51-67.
 18. Tilci, Ö. (2014). *Yoksulluğu Azaltmada Mikro kredinin Yeri: Muş Örneğinde Kadın Girişimcilerin Sosyolojik Analizi.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). AÜSBE Sosyoloji Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
 19. Tüzün Rad S. & Altıkulaç, S. (2016). Mikro kredi Kullanımının Kadınlar Üzerindeki Sosyo-Ekonomik Etkileri Mersin İli. *Kesit Akademi Dergisi*, Yıl:2 Sayı:5.
 20. Ünlütürk Ulutaş, Ç. (2009). Yoksulluğun Kadınlaşması ve Görünmeyen Emek. *Çalışma ve Toplum*(21), 25-40.

Sosyoloji Araştırmaları

21. Yılmaz, H. (2018). *Iğdır'da Mikrokredi Kullanımının Kadınlar Üzerindeki Etkileri*. Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Iğdır.
22. Yusufuğlu, Ö. Ş. (2010). *Kadın Yoksulluğu Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Elazığ Örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
23. Yücel, D. (2017). Kadın Yoksulluğu ve İkincil İşgücü. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 6 (3), 12-21. Retrieved from <http://dergipark.org.tr/ssrj/issue/31284/335004>